

- коло знань та навичок, якими володіють студенти,
- навчальні ресурси у нашому розпорядженні,
- умови праці.

1. *Поліщук М.Б., Левицька Г.Н., Тимченко О.В.* Інформатизації системи самостійного навчання // Моделювання та інформаційні технології. Зб. наук. пр. ІПМЕ НАН України. – Вип.77. – К.: 2016. – С.198-203.
2. *Поліщук М.Б., Левицька Г.Н., Тимченко О.В.* Системне і структурне мислення як основа процесу навчання // Моделювання та інформаційні технології. Зб. наук. пр. ІПМЕ НАН України. – Вип.78. – К.: 2017. – С.185-190.
3. *Мокрогуз О. П.* Інноваційні технології на уроках історії / О. П. Мокрогуз. – Харків : Основа, 2007. – 192 с.
4. *Пометун О.* Методика навчання історії в школі [Текст] / О. І. Пометун, Г. О. Фрейман. – К. : Генеза, 2005. – 328 с.

Поступила 10.09.2018р.

УДК 355.402

В.В. Нечепуренко,
Воєнно-дипломатична академія ім. Є.Березняка

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ КОНТИНГЕНТІВ

У статті проведений аналіз факторів, які впливають на функціонування підсистеми ІЗ НК України дозволив визначити сукупність ключових чинників впливу на ефективність функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР національного контингенту України у МОПМіБ.

Ключові слова: інформація, інформаційно-аналітична робота, інформаційні завдання, національний контингент, миротворча операція з підтримання миту і безпеки.

Вступ. Важливим напрямом зовнішньополітичної діяльності України є миротворча діяльність як один із дієвих засобів забезпечення національної безпеки держави, вагомий елемент загальної системи колективної безпеки, що була сформована протягом другої половини ХХ ст. Причетність України до формування системи європейської безпеки в Європі, створення ефективних механізмів підтримання стабільності та забезпечення миру на континенті знаходить своє відображення у тому числі і в участі підрозділів Збройних Сил (ЗС) України у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки (МОПМіБ) [1].

Умови функціонування підсистеми інформаційного забезпечення (ІЗ) національного контингенту (НК) України у МОПМіБ, як складової системи

інформаційно-аналітичного роботи (ІАР), характеризуються зростанням обсягів вхідної інформації, необхідністю оброблення інформації іншомовного походження, потребою в підвищенні оперативності та якості виконання інформаційних завдань (ІЗд), появою додаткових споживачів інформації зі складу багатонаціонального миротворчого контингенту (БМК). Як результат, у практиці функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР НК України у МОПМіБ виникає невідповідність між потрібною та наявною ефективністю її функціонування [2-4].

Метою дослідження – підвищити ефективність функціонування підсистеми інформаційного забезпечення системи ІАР НК України в ході МОПМіБ. *Метою статті* – аналіз факторів, які впливають на функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР НК України у МОПМіБ.

Виклад основного матеріалу. До функціональних можливостей матеріальної основи підсистеми ІЗ системи ІАР БМК відносяться властивості автоматизованої інформаційної системи (АІС) БМК, які характеризують її рівень щодо: функціональності та продуктивності системи, зручності користування системою, захисту інформації, яка обробляється у системі, масштабу системи та ступеню досконалості алгоритму її роботи. Вплив даного фактору на функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР НК України виражається показником рівня функціональних можливостей АІС БМК.

Важливим елементом аналізу підсистеми ІЗ НК України є визначення сукупності внутрішніх факторів, що впливають на ефективність її функціонування. На відміну від зовнішніх, зміна величини їх впливу на функціонування підсистеми ІЗ є тим засобом, за допомогою якого у дослідженні планується досягти його мети. Групу внутрішніх факторів становлять склад, структура і можливості сил і засобів інформаційних підрозділів органів ІАР НК України, зміст підходів до оцінювання матеріалів, які надходять на оброблення підсистеми ІЗ.

До чинників, що характеризують склад, структуру і можливості сил і засобів інформаційних підрозділів НК України, відносяться:

- кількість особового складу інформаційного підрозділу (каналів), який бере участь в обробленні вхідних матеріалів;
- рівень мовної підготовки особового складу інформаційного підрозділу національного контингенту України;
- здатність підсистеми ІЗ системи ІАР НК України обробити сукупність вхідних матеріалів, які характеризують певний об'єкт або явище, за час, який не перебільшує встановлені терміни.

У загальному процесі планування застосування сил і засобів НК має місце етап оцінювання оперативної обстановки у зоні відповідальності НК, виконання якого у частині оцінювання даних, які характеризують обстановку, покладається на підсистему ІЗ НК України. Основу процесу оброблення вхідних матеріалів на етапі оцінювання оперативної обстановки складає

інформаційний цикл, який складається з безперервної послідовності взаємопов'язаних етапів і процедур оброблення інформації, який починається з отриманням інформаційного завдання до забезпечення інформаційної потреби споживачів інформації. Здатність своєчасно здійснити інформаційний цикл (ІЦ) виражається показником часу здійснення процесу оброблення матеріалів підсистемою ІЗ системи ІАР національного контингенту України у МОПМіБ;

- рівень функціональних можливостей системи АІС підсистеми ІЗ системи ІАР НК України, який характеризується такими ж властивостями, що і рівень функціональних можливостей системи АІС БМК;
- рівень готовності особового складу інформаційного підрозділу органу ІАР до роботи у середовищі АІС національного контингенту та БМК.

Важливим внутрішнім фактором впливу у дослідженні розглядається зміст підходів до оцінювання матеріалів, які надходять на оброблення підсистеми ІЗ. Сутність проблемної ситуації у цьому аспекті складають вимоги положення керівного документу МО України, який визначає, що інформація, отримана від союзника по коаліції (контингенту), оцінюванню не підлягає. Це спричиняє виникнення ситуацій, коли отримана від союзника інформація приймалася без оцінювання “на віру” і в результаті виявлялася недостовірною [5]. Вплив даного фактору на функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР НК України визначається показником достовірності вхідних матеріалів.

Висновки

Таким чином, виходячи з проведеного у цьому підрозділі аналізу досвіду здійснення ІЗ 5, 6 та 7 омбр підчас виконання завдань в Республіці Ірак [5] можна констатувати, що основними причинами проблемних ситуацій, що виникли, були:

невідповідність організаційно-штатної структури інформаційних (інформаційно-аналітичних) підрозділів (ІАП) органів управління (ОУ) всьому комплексу завдань, що виконувались, та обсягу вхідного інформаційного потоку;

велика частка вхідної та вихідної інформації іноземною мовою;

низький рівень укомплектованості ІАП особового складу з необхідним рівнем мовної підготовки;

недостатній рівень підготовки ОУ до роботи за стандартами НАТО;

низький рівень підготовки особового складу ІАП до роботи на технічних засобах збору, оброблення та передачі інформації;

низький рівень технічної сумісності засобів збору, оброблення і передачі інформації.

Також проведений аналіз факторів, які впливають на функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР НК дозволив визначити сукупність ключових

факторів впливу на ефективність функціонування підсистеми ІЗ системи ІАР національного контингенту України у МОПМіБ. Подальшим кроком у цьому напрямку у дослідженні передбачається формалізувати визначені у підрозділі показники і чисельно оцінити їх вплив на ефективність функціонування підсистеми інформаційного забезпечення НК України.

1. Історія миротворчої діяльності Збройних Сил України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/mirotvorchist/istoriya-mirotvorchoi-diyalnosti-zbrojnii-sil-ukraini.html>.
2. Joint Publication 2-01. Joint and National Intelligence Support to Military Operations. Joint Chiefs of Staff. – Washington, DC, 05 January 2012. – 279 p.
3. *Іванов Б.М.* Війна у зоні Перської затоки: [навч. пос.] / Іванов Б.М. – АЗСУ, 1998. – 123 с.
4. *Зубов О. Я.* Особливості управління військами (силами) під час підготовки і ведення миротворчих операцій / Зубов О. Я. – К. : НАОУ, 2006. – 28 с.
5. *Нечепуренко В.В.* Особливості інформаційної діяльності національних контингентів у ході миротворчих операцій / В.В.Нечепуренко, О.І.Шарий // Вісник воєнної розвідки. – 2013. – №31. – С.149-155.

Поступила 24.09.2018р.

УДК 004.62:656.072

М. Ю. Портак, магістр, кафедра ІСТ, ІППТ, НУ “Львівська політехніка”,
В. М.Теслюк, д.т.н., проф. кафедри ІСТ, ІППТ, НУ “Львівська політехніка”,
М.М.Баран, к.ф.-м.н., доц. кафедри ІСТ, ІППТ, НУ “Львівська політехніка”,
В. В. Таратунський, магістр, кафедра КІ, ТНЕУ.

СИСТЕМА АВТОМАТИЗОВАНОГО РАНЖУВАННЯ КУРОРТІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Abstract. The structural model of the ranking system of resorts of Lviv region is developed. It is based on the modular principle, which allows us to easily modify and improve elements of it. Informational provision of the system is created, which includes built data structures, developed database and web-oriented software. The developed system has been tested, and the data obtained allows us to state that the system is working properly.

Анотація. Розроблено структурну модель системи ранжування курортів Львівської області, яка базується на модульному принципі, дає змогу швидко її модифікувати та вдосконалити. Побудовано інформаційне забезпечення системи, що включає побудовані структури даних та розроблену базу даних та розроблено web-орієнтоване програмне забезпечення. Розроблену систему